

Kuntarakennelain 8 §:n mukainen yhdistymissopimus

30.9.2014

**Hankasalmen kunta
Jyväskylän kaupunki
Laukaan kunta
Muuramen kunta
Petäjäveden kunta
Toivakan kunta
Uraisten kunta**

1	Jyväskylän seudun kuntien yhdistymissopimus.....	4
1.1	Sopimuksen tarkoitus.....	4
1.2	Sopimuksen sitovuus ja voimaantulo.....	4
2	Uuden kunnan perustaminen	4
2.1	Kunnan nimi ja vaakuna	4
3	Kuntien yhdistymisen edellytykset.....	5
4	Kuntien strateginen yhdistyminen ja yhdistymisen tavoitteet	5
5	Uuden kunnan valmistelu	6
5.1	Yhdistymisen eteneminen	6
5.2	Yhdistymishallitus	6
5.3	Yhdistymishallituksen kokoonpano	7
5.4	Elinvoimaisen ja toimintakykyisen uuden kunnan rakentaminen	8
5.5	Verkostokaupungin toimintaperiaate	8
5.6	Kuntalaisten vaikuttaminen ja osallistuminen	8
5.7	Lähidemokratia.....	9
6	Hallinto	9
6.1	Uuden kunnan johtamisjärjestelmä	9
6.2	Konsernin rakenne ja omistajaohjaus	9
6.3	Palvelujen järjestämisen ja tuottamisen toimintatapa	10
6.4	Luottamushenkilöorganisaatio	10
6.5	Kunnanjohtajien asema	10
7	Henkilöstö	11
7.1	Henkilöstön asema vuosina 2017 – 2021	11
7.2	Siirtymävaiheen yhteiset toimintaperiaatteet.....	11
7.3	Henkilöstön sijoittamisen periaatteet.....	12
7.4	Palkkojen harmonisointi.....	12
7.5	Henkilöstöohjelma ja -suunnitelma sekä muutostuki	12
8	Palvelut.....	13
8.1	Palvelut ja palveluverkko	13
8.2	Lähipalvelut	13
9	Talous.....	14
9.1	Taloudenhoito ennen kuntien yhdistymistä.....	14
9.2	Yhdistymisavustuksen käyttö	14
9.3	Uuden kunnan taloudenhoidon periaatteet	15

10	Yhdistymisen muut järjestelyt	15
10.1	Sopimusjärjestelyt	15
10.2	Kunnallisten sääntöjen yhtenäistäminen	15
10.3	Yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikat	16
10.4	Yhdistymissopimuksen ja yhdistymisen arvioinnin toteutus	16
LIITE 1	Yhdistymisen tavoitteet	17
	Yhdistymisen arvot.....	17
	Yhdistymisen visio.....	17
	Yhdistymisen tavoitteet.....	17
	1. Elinvoiman ja toimintakyvyn vahvistaminen	17
	2. Vahva verkostoituva kaupunki.....	18
	3. Palvelurakenteen ja palveluiden kehittäminen	18
	4. Kuntalaisten osallistuminen ja alueellinen vaikuttaminen	18
	5. Tasapainoinen kuntatalous.....	19
	6. Osaava henkilöstö	19
	7. Yhdistymisen hyvä toteuttaminen ja jatkuva arviointi.....	19

1 Jyväskylän seudun kuntien yhdistymissopimus

1.1 Sopimuksen tarkoitus

Tämä asiakirja on kuntarakennelain (1698/2009) 8 §:n mukainen yhdistymissopimus.

Sopimuksen osapuolina ovat Hankasalmen, Laukaan, Muuramen, Petäjaveden, Toivakan ja Uuraisten kunnat sekä Jyväskylän kaupunki.

Kuntien yhdistyminen toteutetaan siten, että sopimuksen osapuolina olevat kunnat lakkaavat ja ne yhdistetään perustamalla uusi kunta.

1.2 Sopimuksen sitovuus ja voimaantulo

Tämä sopimus sitoo osapuolia kuntarakennelain mukaisena yhdistymissopimuksena valtuustojen 30.3.2015 tekemistä yhdistymispäätösesityksistä alkaen. Uusi kunta aloittaa toimintansa 1.1.2017 ja yhdistymissopimus on voimassa vuoden 2019 loppuun asti.

2 Uuden kunnan perustaminen

Hankasalmen, Jyväskylän, Laukaan, Muuramen, Petäjaveden, Toivakan ja Uuraisten yhdistyminen toteutetaan siten, että kaikki seitsemän kuntaa lakkaavat 31.12.2016 ja ne yhdistetään 1.1.2017 perustamalla uusi kunta.

Valtioneuvostolle esitetään, että kuntajaon muutoksesta päätettäessä uusi kunta määrätään kuntarakennelain 35 §:ssä tarkoitetulla tavalla kuulumaan samaan tuomiopiiriin ja hallintoalueisiin kuin mihin Jyväskylän kaupunki kuuluu vuonna 2014.

Lakkaavien kuntien oikeudet, luvat, omaisuus, velat ja velvoitteet siirtyvät kuntarakennelain 36 §:n mukaisesti uudelle kunnalle.

2.1 Kunnan nimi ja vaakuna

Uuden kunnan nimeksi tulee Jyväskylä. Se ottaa käyttöön kaupunkinimityksen. Uuden kunnan vaakunaksi tulee nykyisen Jyväskylän kaupungin vaakuna.

3 Kuntien yhdistymisen edellytykset

Kuntarakennelain 2 §:ssä todetaan, että kuntajaon muuttamisen tavoitteena on elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä. Tavoitteena on myös, että kunta muodostuu työssäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta.

Kuntarakennelain 4 §:ssä säädetään kuntajaon muuttamisen edellytyksistä. Sen mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää 2 §:ssä tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa:

1. kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
2. alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
3. alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai
4. alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta

Kuntajaon muuttamisen edellytysten osalta kuntajakoselvittäjät toteavat omassa esityksessään, että kaikki neljä yhdistymisen edellytystä täyttyvät. Myös alueellisen eheyden vaatimus täyttyy ja seitsemän kuntaa muodostaa varsin selkeän ja kiinteän työssäkäyntialueen.

4 Kuntien strateginen yhdistyminen ja yhdistymisen tavoitteet

Yhdistymisen tarkoituksena on toteuttaa seitsemän kunnan alueella elinvoimaa vahvistava ja kuntalaisten hyvinvointia edistävä monikuntaliitos. Samalla varmistetaan toimiva kuntarakenne ja vältetään työssäkäyntialueella mahdollisten peräkkäisten kuntaliitosten ketjuttamisen haitat.

Yhdistymisen arvot, visio ja tavoitteet ohjaavat uuden kunnan valmistelua vuosina 2015 – 2016 sekä uuden kunnan toimintaa strategisten hyötyjen aikaansaamiseksi. Yhdistymisen arvot ovat vastuullisuus, yhteistyökyky, yhdenvertaisuus ja luottamus.

Yhdistymisen tavoitteet ovat:

- Elinvoiman ja toimintakyvyn vahvistaminen,
- Vahva verkostoituva kaupunki,
- Palvelurakenteen ja palveluiden kehittäminen,
- Kuntalaisten osallistuminen ja alueellinen vaikuttaminen,
- Tasapainoinen kuntatalous,
- Osaava henkilöstö sekä
- Yhdistymisen hyvä toteuttaminen ja jatkuva arviointi

Yhdistymisen arvot, visio ja tavoitteet ovat yhdistymissopimuksen liitteessä 1.

5 Uuden kunnan valmistelu

5.1 Yhdistymisen eteneminen

Kuntien valtuustojen yhdistymispäätösten ja yhdistymisen toteuttamisajankohdan välisenä aikana uuteen kuntaan siirrytään vaiheittain yhdistymishallituksessa valmisteltavan suunnitelman mukaisesti. Osa uuden kunnan toiminnoista käynnistetään jo vuosina 2015 – 2016 käyttäen alustana nykyistä Jyväskylän kaupunkia.

5.2 Yhdistymishallitus

Yhdistymishallitus vastaa kuntarakennelain 10 §:n mukaisesti yhdistymissopimuksen toimeenpanosta ja huolehtii uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelusta.

Yhdistymishallituksen toiminta käynnistyy välittömästi sen jälkeen, kun kuntien valtuustot ovat tehneet yhdistymisesitystä koskevat päätöksensä ja valinneet yhdistymishallituksen omien kuntiensa jäsenet ja varajäsenet.

Nykyisten kuntien valtuustot ja hallitukset hoitavat vuosina 2015 - 2016 omien kuntiensa toiminnan ja noudattavat yhdistymissopimusta. Kuntarakennelain 31 §:n mukaan kuntien yhdistymistä koskevan valtioneuvoston päätöksen tekemisen jälkeen yhdistyvän kunnan viranomaisen ei saa päättää asioista, joilla olisi merkittäviä uutta kuntaa sitovia vaikutuksia ja joista päättäminen olisi yhdistymissopimuksen tarkoituksen vastaista. Yhdistyvän kunnan viranomaisen saa päättää asioista, joilla olisi merkittäviä uutta kuntaa sitovia vaikutuksia, jos päätöksentekoa ei voida asian kiireellisyyden vuoksi lykätä.

Edellä olevaa velvoitetta sovelletaan heti, kun kuntien valtuustot ovat tehneet yhdistymispäätöksen. Yhdistymishallituksella on oikeus kuntia sitovasti tulkita kuntarakennelain 31 §:n määräystä ja siten myös yhdistymissopimusta.

5.3 Yhdistymishallituksen kokoonpano

Yhdistymishallitukseen valitaan 18 jäsentä ja heille varajäsenet tasa-arvolain kiintiösäännöstä noudattaen. Yhdistymishallituksen paikkajako suhteutetaan kuntien kokoon siten, että Jyväskylälle tulee yhdeksän (9) paikkaa, Laukaalle kolme (3) paikkaa, Muuramelle kaksi (2) paikkaa, Hankasalmelle yksi (1), Petäjävedelle yksi (1), Toivakalle yksi (1) ja Uuraiselle yksi (1) paikka.

Yhdistymishallituksen paikkajaossa otetaan huomioon kuntien alueen puoluepoliittiset voimasuhteet vuoden 2012 kuntavaalien tulosten mukaisesti siten, että Suomen sosialidemokraattiselle puolueelle ja Suomen keskustalle tulee neljä (4) paikkaa kummallekin, Kansalliselle kokoomukselle kolme (3) paikkaa, Perussuomalaisille, Vihreälle liitolle ja Vasemmistoliitolle kaksi (2) paikkaa kullekin sekä Suomen Kristillisdemokraateille yksi (1) paikka.

Valtuustojen yhdistymispäätöksen jälkeen käynnistetään välittömästi neuvottelut yhdistymishallituksen jäsenten ja varajäsenten jakamisesta kuntien ja puolueiden kesken. Yhdistymishallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia.

Kahdella henkilöstön edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus yhdistymishallituksen kokouksissa käsiteltäessä henkilöstöä koskevia asioita. Henkilöstön edustajat valitaan pääsopijajärjestöjen ehdotuksen perusteella.

Yhdistymishallitus perustaa tarvittavat avustavat toimikunnat. Yhdistymishallituksessa ja toimikunnissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta vastaa seitsemän kunnan kunnanjohtajista koottu tiimi. Kunnanjohtajatiimin puheenjohtajana toimii Jyväskylän kaupungin kaupunginjohtaja. Yhdistymishallituksen esittelijänä toimii Jyväskylän kaupunginjohtaja. Avustavien toimikuntien esittelyvastuut jaetaan kunnanjohtajatiimin jäsenten kesken.

5.4 Elinvoimaisen ja toimintakykyisen uuden kunnan rakentaminen

Uuden kunnan strategia antaa perustan toteutusohjelmille, joissa keskitytään mm.

- elinkeinoihin, työllisyyteen sekä maaseudun elinkeinoihin,
- palveluihin,
- talouteen ja henkilöstöresursseihin,
- osallisuuteen, vaikuttamiseen ja lähidemokratiaan sekä
- viestintään ja markkinointiin.

Kaikkien taajamien elinvoiman kehittämistä tuetaan. Rakennemallin 20X0:n ja liikennejärjestelmäsuunnitelmien pohjalta laaditaan uuden kunnan yleiskaava ja tehdään asuntopoliittinen toteutusohjelma.

Uuden kunnan alueella on sekä kaupunkimaisen asumisen että maaseutumaisen ympäristön asuinalueita, joille voidaan sijoittaa väljiä pientalotontteja maaseutumaista elämäntyyliä arvostavien tarpeisiin. Uuden kunnan rakennusjärjestyksellä huolehditaan siitä, että rakentaminen myös kaavoitettujen alueiden ulkopuolella ja maatalouden toimintaympäristössä on mahdollista.

5.5 Verkostokaupungin toimintaperiaate

Uusi kaupunki toimii verkostomaisella toimintatavalla. Toimintatavan mukaisesti työskennellään valtakunnallisen kumppanuusverkoston rakentamiseksi yhteistyössä kuntien, maakunnan viranomaisten, kehittämissyhtiöiden sekä korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa. Samoin verkostoidutaan vahvasti neljän tärkeän liikennesuunnan mukaisten kehityskäytävien vahvistamiseksi (Vt 4 ja vt 9). Alueella syvennetään verkostoitumista ja yhteistyötä palvelujen tuottamisessa yritysten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Koko uuden kunnan alueella hyödynnetään infrastruktuurin ja ympäristön moni-ilmeisyyttä yritysten, palveluiden ja asumisen tarpeisiin. Uusi kunta vahvistaa viestinnällä positiivista kuntakuvaa ja tunnettavuutta.

5.6 Kuntalaisten vaikuttaminen ja osallistuminen

Kuntien yhdistymisen yhtenä tavoitteena on palveluprosessien uudistaminen kuntalais- ja asiakaslähtöisesti. Tämän vuoksi on tärkeää saada asukkaat osallistumaan ja vaikuttamaan elinympäristöään ja palvelujen suunnitteluun ja päätöksentekoon. Tämä näkökulma otetaan vahvasti mukaan uudelle kunnalle laadittavaan osallisuuden ja vaikuttamisen ohjelmaan. Ohjelman perustana ovat kuntien hyvät

käytännöt alueellisista yhteistyöryhmistä, asukastupatoiminnasta ja vapaaehtoistoiminnasta sekä asukas- ja asiakasraadeista.

5.7 Lähidemokratia

Kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien varmistamiseksi ja nykyisten kuntien alueiden kehityksen edistämiseksi rakennetaan elinvoiman kehittämisen ja lähipalvelujen toimintamalli. Toiminnasta vastaa kuntalaisten alueellinen toimielin, jonka tehtävänä on koordinoida elinvoiman ja palveluiden kehittämistä.

Toimielimellä on aloite- ja lausunnonanto-oikeus koko kunnan maankäytön, palveluiden ja elinkeinojen kehittämiseen. Lisäksi toimielimelle osoitetaan uuden kunnan talousarviossa määräraha paikallisen elinvoiman edistämiseen sekä kuntalaisten vapaaehtoistoiminnan tukemiseen.

Valtuusto voi antaa toimielimelle muita tehtäviä ja delegoida tehtävien edellyttämän toimivallan. Yhdistymishallitus valmistelee syyskuun loppuun 2016 mennessä valtuustolle uuden kunnan alueellisen toimintamallin.

6 Hallinto

6.1 Uuden kunnan johtamisjärjestelmä

Uudelle kunnalle rakennetaan selkeä ja yhtenäinen johtamisjärjestelmä, jolla varmistetaan konsernin tehokas toiminta ja hyvä ohjattavuus.

6.2 Konsernin rakenne ja omistajaohjaus

Uuden kunnan konsernin rakenne ja omistajaohjauksen periaatteet valmistellaan yhdistymishallituksen ohjaamassa prosessissa. Yhdistymishallitus hyväksyy uuden organisaation ja konsernirakenteen 31.12.2015 mennessä ja lopullisen päätöksen tekee uuden kunnan valtuusto heti kunnallisvaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen.

Vuoden 2017 alussa käynnistyvässä uuden kaupungin strategiaprosessissa arvioidaan kunnan palvelu- ja luottamushenkilöorganisaatiota sekä niiden yhteensopivuutta, omistajapolitiikkaa, konsernin rakennetta ja sen ohjattavuutta. Arvioinnin perusteella tehdään tarvittavat muutokset organisaatioon ja toimintatapoihin.

6.3 Palvelujen järjestämisen ja tuottamisen toimintatapa

Palveluiden järjestämisen ja tuottamisen periaatteena on hyvien ja toimivien käytäntöjen säilyttäminen ja kehittäminen uudessa kunnassa. Palvelut tarjotaan kuntalaisille yhdenvertaisesti ottaen huomioon palvelutarpeet ja -kysyntä sekä talouden reunaehdot. Toimintatapana on kuntalais- ja asiakaslähtöisyys sekä kuntalaisten aseman vahvistaminen monikanavaisessa palvelujärjestelmässä.

Palvelut kootaan asiakaslähtöisiksi prosesseiksi ja siirrytään sektorihallintokeskeisestä toimintatavasta kuntalais- ja asiakaskeskeiseen toimintatapaan sekä saumattomiin ja toimiviin palveluketjuihin.

Palvelutuotantoa kehitetään monituottajamallin suuntaan, joka lisää kaupungin tarvetta kiinteään yhteistyöhön alueen yritysten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

6.4 Luottamushenkilöorganisaatio

Alueellisen edustavuuden turvaamiseksi ensimmäisen täyden valtuustokauden ajan kunnanvaltuuston koko on 75 valtuutettua.

Valtuustoryhmien puheenjohtajista muodostetaan poliittista päätöksentekoa koordinoiva valtuuston valiokunta.

Uuden kunnan kaupunginhallitus on ensimmäisellä vaalikaudella kooltaan seitsemäntoista (17) jäsenen suuruinen. Ensimmäisenä vaalikautena valitaan uuden kunnan kaupunginhallitukseen vähintään yksi varsinainen jäsen ja varajäsen jokaisesta yhdistyvästä kunnasta. Hallituksen kokoonpanolla varmistetaan alueellinen edustuksellisuus ja asiantuntemus uuden kunnan rakentamisen alkuvaiheessa.

Muu luottamushenkilöorganisaation rakenne valmistellaan ja hyväksytään yhdistymishallituksessa 31.12.2015 mennessä. Lopullisen päätöksen tekee uuden kunnan valtuusto.

6.5 Kunnanjohtajien asema

Jyväskylälle valittava uusi kaupunginjohtaja siirtyy uuden Jyväskylän kaupunginjohtajaksi. Muiden yhdistyvien kuntien kunnanjohtajat siirtyvät johtoryhmätasoiseen tai muuhun vastaavaan johtavaan virkaan. Kunnanjohtajien asema päätetään organisaatiorakenteen määrittelyn yhteydessä 31.12.2015 mennessä.

Jos jonkun kunnan kunnanjohtajan virka vapautuu ennen kuntien yhdistymistä, hänen tilalleen valitaan määräaikainen kunnanjohtaja 31.12.2016 saakka.

7 Henkilöstö

7.1 Henkilöstön asema vuosina 2017 – 2021

Henkilöstön siirtyy uuteen kuntaan kuntarakennelain 29 §:n mukaisesti liikkeenluovutusperiaatteen mukaisesti. Työnantajalla ei ole oikeutta irtisanoa palvelusuhdetta työsopimuslain (55/2001) 7 luvun 3 §:ssä tai kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 37 §:ssä tarkoitetuilla taloudellisilla tai tuotannollisilla irtisanomisperusteilla. Irtisanomisperiaate on voimassa viisi vuotta kuntajaon muutoksen voimaantulosta eli 31.12.2021 saakka. Työntekijä tai viranhaltija voidaan kuitenkin irtisanoa, jos hän kieltäytyy vastaanottamasta työnantajan hänelle tarjoamaa työsopimuslain 7 luvun 4 §:n tai viranhaltijasta annetun lain 37 §:n mukaista uutta työtehtävää tai virkaa.

Kuntien määräaikainen henkilöstö siirtyy uuden kunnan palvelukseen virka- tai työsuhteen määräajan täyttymiseen saakka. Määräaikaisen henkilöstön palvelussuhteiden jatkumisesta päätetään erikseen normaalissa järjestyksessä.

7.2 Siirtymävaiheen yhteiset toimintaperiaatteet

Kuntien henkilöstöhallinnossa siirrytään heti valtuustojen yhdistymispäätösesityksen jälkeen yhteisiin toimintaperiaatteisiin eli yhteiseen henkilöstötarpeen arviointiin, yhteiseen eläköitymisen ennakointiin ja huomioimiseen palvelurakenteiden kehittämisessä sekä yhteiseen henkilöstön valinnan valmisteluun ja henkilöstöhakuun.

Yhdistyvät kunnat eivät perusta tai täytä toistaiseksi voimassa olevia virkoja eivätkä palkkaa uusia työntekijöitä uusiin, toistaiseksi voimassa oleviin, työsuhteisiin ilman yhdistymishallituksen lupaa. Avoimeksi tulevien virkojen ja toimien täyttämismenettelystä päättää yhdistymishallitus. Uudet henkilöt palkataan ja sijaiset määrätään ensisijaisesti yhdistyvien kuntien henkilöstöstä.

Henkilöstön YT-toiminnalle varataan resursseja vastata yhdistymisen siirtymävaiheen ja toteuttamisvaiheen tehtävätarpeisiin.

7.3 Henkilöstön sijoittamisen periaatteet

Palveluhenkilöstön sijoittamisessa uuden kunnan palvelukseen on lähtökohtana se, että henkilö jatkaa entisessä tehtävässä ja entisessä toimipaikassaan, mikäli toiminnan tai työn teettämisen tarpeesta ei muuta aiheudu.

Ensisijaisesti arvioidaan johdon ja esimiesten sekä hallinto- ja tukipalveluhenkilöstön tehtävien tarve ottaen huomioon henkilöstön eläköityminen ja muu poistuma. Henkilöstömuutokset ja sijoittaminen tehdään arvioinnin perusteella.

Ennen henkilöiden sijoittamista uusiin tehtäviin, heidän toivomuksia kuullaan.

7.4 Palkkojen harmonisointi

Henkilöstön palkkojen harmonisoinnin lähtökohtana on maksaa samasta työstä sama palkka. Palkkausjärjestelmä perustuu työn vaativuuden arviointiin uudessa kunnassa. Palkkojen harmonisointi tehdään tehtäväkohtaisiin palkkoihin mediaanipalkkatason mukaan siten, että alapuoliset palkat nostetaan ylöspäin ja yläpuoliset palkat muuttuvat henkilökohtaisiksi lisäksi, jotka poistuvat vähitellen yleisen palkkakehityksen myötä.

Palkat harmonisoidaan ensimmäisen valtuustokauden loppuun mennessä.

7.5 Henkilöstöohjelma ja -suunnitelma sekä muutostuki

Henkilöstön asemaa vuosina 2015 – 2016 täsmennetään erillisellä henkilöstöohjelmalla. Henkilöstöohjelmaan kootaan yhdistymissopimuksen henkilöstöä koskevat asiat ja siirtymiseen liittyvät henkilöstöhallinnon periaatteet.

Vuonna 2016 aikana laaditaan henkilöstösuunnitelma vuosille 2017 – 2021, jossa ennakoidaan tehtäväkuvien ja osaamistarpeiden muutokset sekä näiden mukaiset rekrytoinnit. Henkilöstösuunnitelmalla tuetaan tuottavuusohjelman toteutumista ottaen huomioon myös eläköitymisen ja muun henkilöstöpoistuman mahdollisuudet.

Henkilöstöohjelma ja -suunnitelma valmistellaan yhdistymishallituksessa yhdessä henkilöstötyöryhmän kanssa ja sen hyväksyvät kaikki seitsemän kuntaa.

Henkilöstön muutostukeen, esimiesten muutosjohtamisen valmentamiseen ja työyhteisöjen kehittämiseen sekä sisäiseen viestintään laaditaan

vuoden 2015 aikana valmennussuunnitelma ja varataan tarpeelliset resurssit vuosille 2016 – 2019.

Yhdistymishallitus nimeää henkilöstötyöryhmän valmistelemaan henkilöstöasioita, niiden toteuttamista sekä niiden etenemisen seuranta ja arviointia vuoden 2016 loppuun asti.

8 Palvelut

8.1 Palvelut ja palveluverkko

Asukkaiden hyvinvointia ja omatoimisuutta edistäviä sekä toimintakykyä tukevia palveluja ja menetelmiä kehitetään määrätietoisesti. Valinnanvapautta lisäämällä ja käyttäjädemokratiaa hyödyntämällä varmistetaan asiakaslähtöisyyden toteutuminen.

Uuden kunnan periaatteena on monikanavaisen palveluverkoston kehittäminen ja uusien palvelukonseptien hyödyntäminen. Kehitettäessä monikanavaista palveluverkostoa ja kuntalais- ja asiakaslähtöisiä palveluprosesseja mahdollistetaan palveluiden saatavuus, saavutettavuus, laatu, kustannustehokkuus, tuloksellisuus ja vaikuttavuus.

Palvelumarkkinoita tuetaan mahdollistamalla alueen pienten ja keskisuurten yritysten tasavertainen osallistuminen tarjouskilpailuihin. Hankintaosaamista lisätään ja järjestään koulutustilaisuuksia yrityksille kunnallisista hankinnoista sekä viestitetään yrityksille ja yhteisöille kunnan palvelukysynnän tarpeista.

8.2 Lähipalvelut

Kuntalaisten näkökulmasta palvelujen järjestämisen ytimen muodostavat lähipalvelut. Lähipalveluilla tarkoitetaan palveluja, jotka tarjotaan asukkaan lähiympäristössä tai tuodaan kotiin. Lähipalvelut tuotetaan asukkaille yhteneväisin perustein ottaen huomioon asiakkaiden määrä ja ikä, palveluiden käyttöihteys sekä alueelliset erityispiirteet etäisyyksissä ja liikenneyhteyksissä.

Yhdistymishallitus määrittelee lähipalvelut ja niiden kriteerit vuoden 2015 loppuun mennessä. Kriteerit määritellään vähintään seuraavien palveluiden osalta: perhepäivähoito ja päiväkotihoito, varhaiskasvatus, perusopetus (1-6 lkt), liikuntapaikka, kirjasto ja kirjastoauto sekä sähköisen asioinnin palvelu- ja neuvontapiste.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalvelut sovitetaan yhdessä sosiaali- ja terveystalouden järjestäjän kanssa kuntalaislähtöisiksi.

9

Talous

Uuden kunnan tavoitteena on pitää kuntatalous tasapainossa, jotta kunnalla on taloudelliset edellytykset elinvoiman, asumisen sekä palvelutuotannon kehittämiseen. Tuottavuutta tehostetaan kehittämällä palveluprosesseja sekä poistamalla hallinnon, toimintojen ja toimitilojen päällekkäisyyksiä. Palveluverkko optimoidaan tasapainoista taloutta tukevalla tavalla.

Tavoitteena on kuntajakoselvitysraportissa tehtyjen laskelmien pohjalta saavuttaa arviolta noin 30 miljoonan euron säästöt hyödyntämällä kuntien omia talouden tasapainottamissuunnitelmia ja myös odotekustannuslaskelmien mukaista säästöpotentiaalia. Tavoitteen toteuttamiseksi laaditaan tuottavuusohjelma ja toimialoittain yksikkökohtaiset toteutusohjelmat, joilla mm. kehitetään palvelutuotantoa, hyödynnetään eläkepoistumaa ja vähennetään toimitilojen määrää.

Nykyisten toimitilojen käyttöastetta nostetaan ja luovutaan tarpeettomista toimitiloista. Nykyiset kuntien suunnittelemat uus- ja korvausinvestoinnit arvioidaan sekä sopeutetaan ne uuden kunnan tarpeisiin.

9.1 Taloudenhoito ennen kuntien yhdistymistä

Kunnat hoitavat talouttaan vastuullisesti eivätkä tee valtuustojen yhdistymispäätöksen jälkeen merkittäviä uutta kuntaa sitovia ja yhdistymissopimuksen sisällön vastaisia päätöksiä.

Jos yhdistymispäätöksen jälkeen ilmenee pakottava tarve talousarviosta poikkeavaan ja määrältään merkittävään käyttömenojen ja investointimenojen lisäykseen, asia on käsiteltävä ja hyväksyttävä yhdistymishallituksessa. Yhdistymishallituksessa sovitaan kuntien taloudenhoidon periaatteista vuosille 2015 – 2016 ja varmistetaan samalla kuntien keskinäisen luottamuksen säilyminen yhdistymisen siirtymävaiheessa.

9.2 Yhdistymisavustuksen käyttö

Uusi kunta saa valtion yhdistymisavustuksia vuosina 2017 – 2019 yhteensä 10 miljoonaa euroa kuntarakennelain 43 §:n 1 momentin mukaisesti. Yhdistymisavustus käytetään uuden kunnan talouden vahvistamiseen ja tuottavuuden parantamiseen.

9.3 Uuden kunnan taloudenhoidon periaatteet

Uuden kunnan taloudenhoidon tavoitteena on toimia suunnitelmallisesti ja vastuullisesti turvaamalla talouden tasapaino pitkällä aikavälillä.

Tavoitteena on, että uusi kunta kerää vuonna 2017 verovaroja euromääräisesti saman verran kuin nykyiset kunnat keräisivät erillisinä yhteensä.

Uuden kunnan asukaskohtaisen lainamäärän, ilman välitettyjä konsernilainoja, tulee olla ensimmäisen valtuustokauden lopussa pienempi kuin kuntien valtakunnallinen keskiarvo.

Uuden kunnan perimät maksut ja taksat yhdenmukaistetaan tällä hetkellä käytössä olevaan korkeimpaan tasoon. Yhdistymishallitus valmistelee maksu- ja taksarakenteen siten, että se perustuu voimassa oleviin säädöksiin, palvelujen tuottamisesta aiheutuviin kustannuksiin sekä siihen, että markkinaehtoinen toiminta kunnan eri osissa on edelleen mahdollista.

Yhdistymishallitus määrittelee taloudenhoidon periaatteet ja niiden mukaisesti laaditaan uuden kunnan talousarvio vuodelle 2017.

Vuoden 2017 alusta käynnistyvässä uuden kunnan kaupunginvaltuuston johtamassa strategiatyössä tehdään tarvittaessa tarkistuksia taloudenhoidon periaatteisiin.

10 Yhdistymisen muut järjestelyt

10.1 Sopimusjärjestelyt

Seitsemän kunnan keskinäiset kunnallista yhteistoimintaa koskevat sopimukset päättyvät 31.12.2016.

Yhdistymishallituksen tehtävänä on neuvotella niistä sopimuksista ja järjestelyistä, joista Hankasalmen, Laukaan, Muuramen, Petäjäveden, Toivakan ja Uuraisten kunnat sekä Jyväskylän kaupunki ovat sopineet muiden kuntien ja tahojen kanssa.

10.2 Kunnallisten sääntöjen yhtenäistäminen

Uusi kunta tarkistaa kunnalliset säännöt uuden kunnan tarpeiden mukaiseksi 1.1.2017 lukien.

10.3 Yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikat

Seitsemän kunnan alueella toimivien yhtiöiden, yhdistysten, osuuskuntien tai muiden yhteisöjen, toiminimien tai säätiöiden kotipaikaksi tulee uusi kunta. Viranomaiset tekevät tarvittavat muutokset rekisteriin viran puolesta kuntarakennelain 34 §:n mukaisesti.

10.4 Yhdistymissopimuksen ja yhdistymisen arvioinnin toteutus

Yhdistymissopimuksen voimassaoloaikana (2017 - 2019) toteutetaan yhdistymisen ja yhdistymissopimuksen ulkoinen arviointi puolen vuoden välein ja tehdään arvioinnin perusteella tarvittavat muutokset. Yhdistymishallitus harkitsee arvioinnin toteutusta ennen kuntien yhdistymistä sekä miten seurataan yhdistymisen valmistelun toteutumista.

LIITE 1 Yhdistymisen tavoitteet

Uuden kunnan yhdistymisen strategiset linjaukset on esitetty tässä yhdistymissopimuksen liitteessä. Linjauksia täsmennetään yhdistymishallituksen johdolla vuosina 2015 – 2016 ja viimeistellään strategiaksi ja konkreettisiksi toteuttamisohjelmiksi uuden kunnan valtuuston johdolla tehtävässä strategiaprosessissa vuonna 2017. Strategiatyössä varmistetaan uuden kunnan asukkaiden osallistuminen valmistelutyöhön lähidemokratian ja verkostokaupunki-idean mukaisesti.

Yhdistymisen arvot

Uuden kunnan yhdistymisen arvoina on vastuullisuus, yhteistyökyky, yhdenvertaisuus ja luottamus.

Vastuullisuus merkitsee sitä, että koetaan vahvaa yhteisvastuuta koko seitsemän kunnan alueesta, sen kaikista asukkaista sekä uuden kunnan taloudesta.

Yhteistyökyky merkitsee alueelle välttämättömän verkottumisen edistämistä ja työskentelyä kumppanuusverkostojen rakentamiseksi.

Yhdenvertaisuus merkitsee sitä, että kaikkia uuden kunnan asukkaita ja alueita kohdellaan yhtenäisin perustein.

Luottamus merkitsee avoimuutta ja halua sitoutua yhteisiin tavoitteisiin ja sitä, että pidetään kiinni sovituista asioista.

Yhdistymisen visio

Uuden kunnan visio vuodelle 2030 kiteytetään seuraavasti:

Uusi kunta on keskeisen Suomen elinvoimainen keskus, joka tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet asumiseen, elämiseen, yrittämiseen ja opiskeluun.

Yhdistymisen tavoitteet

Yhdistymisen tavoitteiden mukainen toiminta käynnistetään välittömästi yhdistymispäätösten jälkeen.

1. Elinvoiman ja toimintakyvyn vahvistaminen

Kuntien strategisen yhdistymisen avulla luodaan uuden kunnan alueesta niin vahva, että se kykenee säilyttämään elinvoimansa ja toimintakykynsä niin kasvun kuin taantuvan kehityksen vallitessa. Suurempi kunta menestyy nykyistä paremmin maakuntien keskuskaupunkien kiristyvässä

kilpailussa ja se on keskeisen Suomen keskus. Uusi kunta tarjoaa asukkailleen laadukkaat ja vaikuttavat palvelut. Tärkeä elementti elinvoiman ja toimintakyvyn vahvistamisessa on elinkeinoelämän edellytysten kehittäminen ja yrittäjyyden edistäminen, joiden kautta turvataan työllisyyttä ja erityisesti nuorten työllistämistä.

Keskeisenä tavoitteena on vahvistaa uuden kunnan kasvua tehokkaammalla ja yhtenäisellä elinkeinopolitiikalla ja edunvalvonnalla. Näin saadaan aikaan nykyistä suurempi työpaikkamäärän kasvu erityisesti avoimella sektorilla. Suurempi työpaikkakasvu mahdollistaa työllisyysasteen noston, työttömyyden vähentämisen ja kunnan verotulojen lisäämisen.

Toisena keskeisenä tavoitteena on turvata asukasluvun kasvu viime vuosien tasolle. Vähintään yhden prosentin suuruinen asukasmäärän lisäys vuodessa mahdollistaa kunnan tasapainoisen kehityksen.

2. Vahva verkostoituva kaupunki

Uudella vahvemmallalla kunnalla on paremmat mahdollisuudet ajaa kunnan ja kuntalaisten etuja suhteessa valtioon ja muihin kansallisiin toimijoihin. Edunvalvonnassa onnistuminen edellyttää myös sitä, että uusi kunta saa varauksettoman tuen edunvalvonnassa maakunnan kunnilta ja maakuntaliitolta sekä muilta yhteistyöorganisaatioilta.

Uusi kunta vahvistaa omaa asemaansa verkostoitumalla muiden suurten keskusten kanssa valtakunnalliseksi ja kansainväliseksi kumppanuusverkostoksi. Sisäisesti verkostokunnan toimintamalli turvaa koko alueen asukkaiden vaikutusmahdollisuudet edellä esitettyjen arvojen mukaisesti.

3. Palvelurakenteen ja palveluiden kehittäminen

Kuntarakenteen muutos antaa nykyistä enemmän mahdollisuuksia kehittää ja uudistaa palvelurakennetta, palveluprosesseja ja yksittäisiä palveluja kuntalais- ja asiakaslähtöisesti. Palveluiden kehittämisen perustana on kuntalaisten aktiivinen ja vastuullinen osallistuminen.

Yhdistymisen tärkeänä tavoitteena on hyödyntää palveluihin ja rakenteisiin liittyvää tuottavuuspotentiaalia.

4. Kuntalaisten osallistuminen ja alueellinen vaikuttaminen

Taajamien kehittäminen turvataan rakentamalla elinvoiman kehittämisen ja lähipalvelujen toimintamalli, jonka toiminnasta vastaa kuntalaisten alueellinen toimielin.

Uusi kunta mahdollistaa asukkaiden osallistumisen ja vaikuttamisen elinympäristöönsä sekä palveluja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon.

5. Tasapainoinen kuntatalous

Tavoitteena on, että kunnan talous on tasapainossa ja vuosikate kattaa vuotuiset poistot ja investoinnit. Kunnan velkaantuminen on saatava hallintaan ja palvelukustannukset vastaamaan taloudellista kantokykyä. Tätä helpottaa kunnan työllisyysasteen kasvu, joka lisää verotuloja ja vähentää työttömyydestä aiheutuvia menoja. Keskeisintä on palvelutuotannon tuottavuuden lisääminen ja palvelujen vaikuttavuuden parantaminen.

6. Osaava henkilöstö

Henkilöstö vaikuttaa olennaisesti uuden kunnan toiminnan onnistumiseen ja yhdistymisen tavoitteiden toteutumiseen. Hyvällä johtamisella ja henkilöstöhallinnolla varmistetaan työhyvinvointi ja edistetään osaamisen kasvua.

7. Yhdistymisen hyvä toteuttaminen ja jatkuva arviointi

Kuntien yhdistymisen hyvällä toteutuksella on keskeinen merkitys. Strategisen ja kehittävän yhdistymisen sekä sen asianmukaisen etenemisen varmistamiseksi toteutetaan säännöllinen yhdistymissopimuksen ja yhdistymisen arviointi.